

В. П. Доценко

студ. IV курсу економіко-правового факультету ОНУ імені І.І.Мечникова

спеціальність «Менеджмент»

Науковий керівник: к.е.н., доц. К. О. Литвиненко

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

В процесі глобалізації економіки та розвитку міжнародного корпоративного співробітництва все більша кількість організацій переходять до нових стратегічних моделей управління. В нових умовах все більшу увагу привертають питання своєчасного виявлення та керування міжнародними метаморфозами, особливо тими, що провокують кризові стани та є перешкодою до нормального функціонування бізнесу. Цим обґрунтовується актуальність проведення досліджень за задекларованою тематикою.

Метою дослідження є аналіз основних чинників, що спричиняють кризові ситуації у процесі управління міжнародним бізнесом, а також виявлення шляхів їх подолання та виведення бізнесу у стан стабільного функціонування.

Антикризове управління – це управління, яке спрямовано на передбачення небезпеки кризи, аналіз її симптомів і усунення загроз появи кризових ситуацій, а в разі їх появи – аналіз і прийняття швидких заходів ліквідаційного характеру з найменшими втратами її негативними наслідками. Велике значення при цьому має використання факторів кризи для наступного розвитку підприємства [1, с. 30].

Головною метою антикризового управління є забезпечення стійкого фінансового стану в результаті своєчасного реагування на зміни, спричинені зовнішнім середовищем (економічні, політичні, соціальні, міжнародні метаморфози) через введення в дію антикризових інструментів, що дають змогу усунути тимчасові фінансові ускладнення на підприємстві та подолати симптоми банкрутства [2, с. 279].

Раціональними класифікаційними ознаками криз є: масштаб прояву (загальна, локальна), структура відносин у соціально-економічній системі і диференціації проблематики (економічна, соціальна, організаційна, психологічна, технологічна), характер виникнення (передбачувана, несподівана), фактор виникнення кризи (ендогенна, екзогенна), стадія життєвого циклу підприємства, на якій виникла криза (криза росту, стагнація, занепад), ступінь наслідків (легкий, важкий, катастрофічний), фаза розвитку (криза прибутковості, стратегічна криза, криза платоспроможності, банкрутство), рівень управлінського впливу на кризу (керована, некерована), локальна сфера прояву (криза збуту, виробнича криза, фінансова криза, криза менеджменту) [3, с. 19].

Вибір конкретних механізмів фінансової стабілізації в процесі реструктуризації основних параметрів фінансової діяльності підприємства в умовах його кризового розвитку повинен бути спрямований на поетапне вирішення таких завдань: усунення неплатоспроможності; відновлення фінансової стійкості; фінансове забезпечення стійкого зростання підприємства в довгостроковій перспективі [4].

Основні шляхи подолання кризи: підвищення мобільності капіталу підприємства; підвищення загального рівня конкурентоспроможності шляхом створення і випуску відповідної продукції; зміна форми власності; придбання знань в області антикризового управління; зміцнення бюджетної дисципліни; поліпшення механізму управління фінансовими потоками; створення системи

маркетингового управління; створення принципово нових моделей управління; розробка ефективної системи мотивації персоналу впровадження інновацій в усіх сферах господарювання; інвестування для впровадження інновацій та розвитку підприємництва; створення нових і трансформація існуючих організаційних форм управління на всіх рівнях; диверсифікація суб'єктів підприємницької діяльності; санація підприємств; реструктуризація та реінжиніринг діючих підприємств; банкрутство підприємства як метод пошуку ефективного власника; консалтинг-менеджмент як елемент антикризового управління [5, с. 130].

Криза – це також поштовх до оновлення компанії, та поштовх до вагомих змін. Результати досліджень Центру креативного лідерства в США показують, що керівник, який стикається з труднощами, набуває важливого досвіду для себе та має простір для навчання. Також ними було проведено опитування більше ста керівників, згідно з яким 34% менеджерів зазначили, що завдяки труднощам, які виникали в період їх керівництва компанією в кризовий період, вони здобули дуже цінні знання та навички. Також слід пам'ятати, що криза несе в собі новизну в процеси функціонування компанії [6].

У сучасному темпі розвитку новітніх технологій перед фірмами постає завдання вчасно виявити їх переваги та недоліки, а також вдало застосувати методи для їх регулювання. Саме тому актуальним є впровадження антикризового управління як того, що спрямоване на запобігання або пом'якшення криз, а також на утримання функціонування підприємства в режимі виживання в даний період і вивід підприємства з кризи з мінімальними втратами. Головним завданням є визначення можливостей підприємства в умовах кризи, реструктуризація та реінжиніринг діючих процесів, санація підприємств, запобігання банкрутства підприємства та визначення заходів для її усунення.

Список використаної літератури

1. Воронін О. Є., Товма І. О. Сутність та основні принципи антикризового управління. *Культура народів Причорномор'я*. 2011. № 216. С. 30–33.
2. Ладунка І. С. Антикризове управління підприємством. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 8. С. 278–281.
3. Козик В. В., Андрушко О.Б. Базові положення теорії кризового стану підприємства. *Економіка, підприємництво, менеджмент*. 2008. Вип. 2. С. 13–19.
4. Смірнов К. Г., Селиверстова К. Г. Теоретичні засади антикризового управління. URL: <http://knuatd.com.ua/publications/pdf/TD/2013-1/13skgzau.pdf> (дата звернення: 07.04.2020).

5. Чернявський А. Д. Антикризове управління підприємством. Київ : МАУП, 2006. 256 с.
6. Невмержицька С. М., Марценюк С. О. Причини виникнення та шляхи подолання кризи на підприємстві. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2018/68.pdf (дата звернення: 07.04.2020).